

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 203.

V Ljubljani, v sredo 5. septembra 1894.

Letnik XXII.

Shod dolenj. katol. polit. društva pri Treh Farah.

(Dalje.)

Drugi je govoril g. poslanec Pfeifer:

Prečastiti gospodje! Velečenjeni volilci!

Odkar sem Vam lani polagal račun, znane so Vam vse velike premembe v našem ustavnem življenju.

Grofa Tassfeja vlada, katero so zvesto podpirali Slovenci dolgo vrste let, umaknila se je novi vladi in slovanski poslanci stali so na jako težavnem križpotu; jedni iz nas izstopili so iz konservativnega kluba in iz vladne zveze, drugi pa so ostali v stari zvezi. Slišala so se vprašanja, zakaj so to storili.

Odgovor ni težak.

Saj so v novi vladni zvezi — tako imenovani koalicijski — združeni tudi taki zastopniki, ki so dosedaj bili odločni nasprotniki našim narodnim tirjavam, in ravno to je oplašilo one naše tovariše, ki so izstopili iz konservativnega kluba in iz vladne zveze, ker mislijo, da bodo po drugi poti bolje varovali koristi svojih volilcev; večina slovenskih poslancev — sedmorica — izmed teh tudi jaz, ostala je v starem konservativnem klubu. Storili smo to, ker poznamo svoje konservativne tovariše, ki so nas dosedaj podpirali in ker peščica Slovencev od vlade morebiti ložje kaj doseže s pomočjo zaveznikov, kakor pa če bi ostali osamljeni.

Ko smo se dogovarjale glede vstopa v vladno zvezo — koalicijsko — pričakovali smo, da bo vlada ustregla zmernim našim zahtevam, in nadejati se je še sedaj, da izpolni neke točke, ki so že dolgo let na dnevnem redu: omenjam tu kranjske gimnazije, za katero se je vlada dala pridobiti, nekaj morebiti tudi radi tega, ker sedmorica slovenskih poslancev dosedaj še ni izstopila iz vladne zveze; omenjam dalje celjske slovenske gimnazije, katere važnost priznavamo vsi.

Smem trditi, da tu nikakor ne odjenjamo, če tudi znamo, da mora slovenski narod tu premagati

velike težave; ali mi se ne plašimo nemškega vpitja ter bomo vestno in možato zastopali pravično to narodno zahtevo, nadejaje se, da sprevidi tudi vlada, da nam tu mora ustreči. Če pa tega v gotovem času ne bi storila, gnala bo nas sama na ono pot, na katero so že stopili nekateri naši tovariši.

Nikdo nam ne more očitati, da postopamo neprevidno, mi smo vse okoliščine zrelo premišljevali, predno smo se pogojno odločili za vladno zvezo — koalicijsko — dobro vedoč, da je naš položaj težaven.

Sveda je žalostno, da moramo ravno Slovenci prosjačiti za to, kar bi skrbna vlada iz lastnega nagiba davno že sama morala storiti, ali žalibog, Slovenci smo majhen narod in solnce sreče nam redko sije, vendar pa mislim, da smo tudi v konservativnem klubu toliko odločilni, da mora računati z nami tudi vlada, kar nas nekoliko tolaži v težavni borbi za svoje tirjave.

Ne odjenjamo, če ravno Slovenci leta in leta ponavljamo pohlevne prošnje in razne zahteve, predno se nam posreči priboriti z velikim naporom to, kar dobivajo drugi srečnejši hitro in brez težav od vlade. Kdo so ti srečnejši, mi pač ni treba praviti, ker to vsi vemo.

O svojih opravičenih zahtevah zadovoljujemo se še vedno — kakor je izrekel neki sloveči češki poslanec — z drobtinicami: če mi prosimo obnovitev kranjske gimnazije, ustanovitev celjske slovenske gimnazije, ali če prosimo državne pomoči za osuševanje ljubljanskega močvirja ali za pridobitev pitne vode v suhih pokrajinah, za slovenske ljudske šole v Trstu, na Koroškem itd. itd., so to gotovo drobne drobtinice.

Drugi, ki so bolj bogati ali bolj številni, dobivajo kar na milijone goldinarjev državnih doneskov: omenjam tu dunajske prometne naprave, zgradbe raznih železnic, iz katerih marsikatera ni toli potrebna, kakor nadaljevanje dolenjske železnice skozi Belokrajino.

Ravno gledé nadaljevanja te železnice vršé se še tehnične in druge poizvedbe, izdelujejo se računi itd., kako se bo izplačevala, da se določi prinos od strani države, dežele in udeležencev.

Ker bodo dotični računi, načrti in druge poizvedbe brzkone dognane do prihodnjega zasedanja deželnega in državnega zbora, treba bode napeti vse sile, da se ta zgradba hitro prične in da bode vlada, pošteva je velike žrtve, katere je prinesla uboga kranjska dežela dosedaj za zgradbo dolenjske železnice, odmerila večji odstotek državnega doneska za to zgradbo.

Če potem tudi dežela in udeleženci prihitijo s primernimi doneski, nadejati se je, da bode prepotrebna belokranjska železnica dodelana vsaj do tedaj, ko bodo vrli Belokranjci svoje po trdni uši uničene vinograde zopet ponovili.

Kdor je tako nesrečen, da ima okužene vinograde, vé iz lastne skušnje, koliko skrbi, truda, troškov in drugih žrtv prizadeva obnovev kakega vinograda; to jaz z Vami vred bridko izkušam in trditi smem: kolikor več vinogradov kdo sedaj ima, toliko večji revež je v sedanjem času, ko se je treba boriti ne le zoper pravo trtno uš, ki sem jo v deželnem in državnem zboru označil kot trtno uš številka I., ampak tudi zoper pogubno vinsko klavzulo nesrečne pogodbe z laško deželo, kar sem šaljivo imenoval trtna uš štev. II., vrh tega pa še zoper umetno vino, kar sem imenoval trtno uš št. III.

Obupati bi bilo, če vlada vsaj nekoliko ne bi pomogla ubogemu vinogradniku; ni sicer veliko, kar stori vlada, ali nekaj je le: zakon z dne 30. oktobra 1891 in 28. marca 1892 privoljuje brezobrestna posojila za ponovitev uničenih vinogradov, drugi zakon dovoljuje, da se odpiše zemljiški davek radi poškodovanja po trtni uši in tretji zakon odločuje, da se novi trtni nasadi oproste zemljiškega davka, ne gledé na to, če je novi trtni nasad nastal iz uničenega starega vinograda ali pa iz njive, pašnika ali drugega prej praznega sveta, kjer še ni rastle trta; novi vinograd, ki je zasajen z ameriškimi trtami,

LISTEK.

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel — a —.

XXIV.

Res! so skrbi radi tožbe, ki nas dolži, da smo ruvali zoper državo! Koliko strahu, da bi človek ne škodoval komu drugemu! Kake težave, braniti se proti takim tožbam, takim sumničenjem! Kaka je verjetnost, da se bode vse zaplelo še bolj žalostno, ako pravde ne bode kmalu konec, — ako se bodo še drugi zaprli, ako pridejo na dan nove neprevidnosti, ako prav neznanih osob, samo da so iste stranke!

Sklenil sem, da ne bodem govoril o politiki, treba torej, da opustim vse, kar se tiče pravde. Samo povedati hočem, da sem se mnogokrat po večurnem zaslišavanju vrnil v svojo sobo tako besen in razkačen, da bi se bil umoril, ako bi me ne bila odvracala vera in spomin na moje drage mi roditelje.

Izginil je duševni mir, koji sem si bil po svojih mislih pridobil v Milanu. Nekoliko dnij sem

obupaval, da bi ga še mogel dobiti in to so bili dnevi peklenskih muk. Nehal sem moliti, obupal sem nad pravičnostjo božjo, proklinjal ljudi in vse ter spremljeval v svojej glavi vse mogoče krive nauke o ničevosti kreposti.

Nesrečen in ljut človek je silno iznajdljiv v obsojanju svojega bližnjega in celo stvarnika samega. Jeza je največja nevarnost, največje zlo, mnogo večji, kot se sploh misli. Ker se ne more cele tedne tuliti od zore do mraka in se mora jeze vgrabljeno srce tudi odpočiti, spominjajo je ti počitki prejšnje nenravnosti. Videti je potem mirno, a ta mir je zloben, brezverski; divji smeh, brez ljubezni, brez vzvišenosti, nagnjen neredu pijanosti, zasmehovanju in norčevanju.

V takem stanju popeval sem po cele ure z nekako veselostjo, neobčutljivo za vse dobre občutke; uganjal sem burke z vsakim, kedor je prišel v mojo sobo; trudil sem se, gledati na vse strani s stališča neke surove »modrosti«, modrosti osurovele.

Nesrečni ta čas ni dolgo trajal, morda šest ali sedem dnij.

Moje sv. pismo bilo je zaprašeno. Jeden jet-

ničarjevih fantov rekel mi je božaje me: »Od kar ne berete teh bukev, zdi se mi, da niste tako žalostni.«

»Zdi se ti?« dejal sem.

In prijel sem sv. pismo, očedil knjigo z robcem prahu, odprl, kjer se je samo hotelo in bral sem besede: In rekel je svojim učencem: pohujšanje sicer mora priti, a gorje tistemu, po komur pride! Bolje bi bilo zanj, da bi se mu obesil mlinski kamen za vrat in bi se pogreznil v globočino morja, kakor da bi pohujšal jednega teh malih!

Čutil sem se zadetega, ko sem dobil vprav te besede, rudečica me je oblila, ker je otrok po prahu na knjigi spoznal, da ne berem več svetega pisma in ker si je mislil, da sem jaz radi tega bolj ljubezniv, ker sem bil zapustil Boga.

»Malopridnež!« (rekel sem mu, ljubeznjivo ga opominjaje, ker mi je hudo delo, da sem ga bil pohujšal). »To je lepa knjiga, in odkar te knjige ne berem, sem mnogo hudobnejši. Kadar te mati pusti nekoliko pri meni, trudim se, da se oprostim slabe svoje volje, a ko bi ti vedel, kako se me prime, kader sem sam, bi slišal, kako besno da pojem!« (Dalje sledi.)

vživa prostost zemljiškega davka skozi 10 let, če je pa zasajen z našimi domačimi trtami, pa je zemljiškega davka prost skozi 6 let.

Konečno vladi sami preseda trtna uš štev. III. iz ozira na zdravje ljudi; beremo namreč v uradnem listu z dne 27. avgusta 1894, da je vlada prepovedala promet in prodajo tistih snovij in sredstev, s katerimi napravljajo nekateri brezvestni vinotrčci v svojih temnih braham podzemeljske, proti vsaki vremenski neizvedljive varne vinograde, v katerih trta brez solnca, brez toplote rodi vino v neizmernih množinah; da proti posestnikom takih vinogradov ne more shajati pravi vinogradnik, je pač jasno.

Gledé prave trtne uši pa sami na svojo žalost vidite, da grozno hitro napreduje, in ker proti nji dosedaj ni družega pripomočka, kakor poleg sviža in žvepljenega ogljika nekatere ameriške trte, teh pa v sedanjih trtnicah primanjkuje, je dežela kranjska poleg že obstoječe deželne trtnice na Grmu ustancila letos še drugo deželno trtnico v Ljubljani pri prisilni delovnici, poljedelski minister pa dodal novo državno trtnico na Dražičah, tako da bodo vinogradniki imeli na razpolaganje kolikor mogoče mnogo trt za ponovitev svojih vinogradov. Trkati bo pa še treba, da se trte dobé iz državnih trtnic po bolj nizki ceni in da država omogoči cenejši nakup vitrijola.

Nadejati se je, da bode poljedelski minister, ki je naklonjen kmetškemu stanu vseh naših kronovin, tudi slovenskih pokrajin, privolil navedene olajšave, kolikor mu dopuščajo denarne svote, ki jih ima na razpolaganje njegovo ministerstvo. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. septembra.

Mladočehi. Radikalni del Mladočehov napada državne poslance, da premalo delajo. Reči moramo, da imajo ti listi prav. Dr. Gregar in pa še nekateri drugi mladočehski poslanci ne izpolnjujejo svojih poslanskih dolžnostij, kajti skoro nikoli jih ni na Dunaju. Narodnim listom seveda ni po godu, da se očita malomarnost dr. Gregaru in njega pristašem in se sklicujejo na to, koliko Mladočehi govorijo. Pri tem pa priznavajo, da z najboljšim govorom ne morejo nobenega nasprotnika prepričati. Nadalje opravičujejo poslance, da imajo tudi druge posle in ne morejo vseh močij posvetiti politiki. S takim opravičevanjem pač niso „Narodni Listy“ poslancem koristili. Vsakdo ve, da ima poslanec še drugih del, da s samimi govori v sejah še ni nič opravljenega. Kdor pa nima časa, naj se pa nikar ne vriva za državnega poslanca, se bodo že drugi dobili, ki ne bodo imeli toliko drugih poslov in bodo poslanstvo vestneje opravljali.

Liberalci in nemški nacionalci so si zopet hudo v laseh. Sedaj je volitev v Brnu, ki daje povod napadom nemškimi nacionalcem na liberalce. Ta mandat je za liberalce precej v nevarnosti. Zato so si pa izbrali za kandidata dvornega svetnika viteza Bajanta. Računajo namreč na to, da bodo njega volili vsi uradniki, katerih je dosti v Brnu. Nemškonarodni listi pa na vso moč pobijajo to kandidaturu. Za Brno po njih mnenju za poslanca ne ugaja kak dvorni svetnik, ali kdo, ki bi bil rad dvorni svetnik, temveč poslanec mora biti pač ljudski svetnik. Jeden poslanec brnskega mesta je veleposestnik baron Ohlumecki, ki se za narod ne zanima. Sedaj naj se pa še izvoli drug poslanec, ki se za volilce ne bode brigal, pa mesto ne bode imelo nobenega pravega zastopnika. Taki in podobni glasi se slišijo o tej kandidaturi v nemškonarodnih listih.

Hieronimi. Govori se o nekih premembah v ogerskem ministerstvu. Minister notranjih stvari Hieronimi baje misli odstopiti ali pa vsaj prevzeti še kak drug portfelj. Wekerle se baje pogaja že z nekim mlajšim članom vladne stranke, da bi prevzel ministerstvo notranjih stvari. Minister Hieronimi si je otežil s tem stališče, da je poskušal sporazumeti se z Rumuni in mu je bilo izpodletelo. Mnogi Mažari, ki nečejo slišati o nobeni stvari z drugimi narodi, so ministru zamerili, da je sploh iskal sprave z rumunskim narodom. Mažarski šovinisti sploh nočejo priznati na Ogorskem obstanka nobeni drugi narodnosti kakor mažarski. Dolžnost vseh ogerskih nemažarskih narodnostij se je pomažariti. Minister je pa svojo neprevidezostjo le vzpodbudil rumunsko samozavest.

Rusija in Bolgarija. Nekateri ruski listi mislijo, da bi odstranjenje sedanjega bolgarskega kneza zboljšale razmere mej Rusijo in Bolgarijo. Dopisnik „Novega Vremena“, ki je bil v Bolgariji,

pa ne verjame, da bi odstranjenje Koburžana bilo lahko mogoče. Karovelov, ko pride iz ječe, bode pač delal proti knezu, toda ne ve se, če bode imel kaj uspeha. Prevelicah nad naj Rusija vanj ne stavi, da ne bode prevarjena.

Nemški nacionalci v Avstriji bolj proslavljajo sedanski dan nego v Nemčiji sami. Pri tej priliki pa prinašajo članke, prav kakor bi Avstrija že bila del nemške države. Naglašajo svoje simpatije za brate zunaj črnomorenih kolov in izražajo željo, da bi se Nemčija bolj zanimala za avstrijske Nemce. Neki nemškonarodni list pri tej priliki naravnost izraža nado, da avstrijski in pa Nemci v nemški državi ne bodo zmiraj politično ločeni, ker politični kramarji ne bodo zmiraj odločevali svetovne zgodovine. — Avstrijski državniki naj zlasti zadnji čas obračajo pozornost na ideje, ki vladajo mej avstrijskimi Nemci, ko nemškonarodna stranka pridobiva vedno več vpliva. Pomisljijo naj, kam vodi vedno protežiranje Nemcev.

Italijanski ministri so te dni imeli posvetovanje, koliko bi se dalo prištediti pri raznih resortih. Vkupe se bode baje prištedilo 22 milijonov frankov. Podrobnosti o teh sklepih še niso znane. Ne ve se pa, če se bodo dali vladni sklepi izvesti. Vlada je vže včasih hotela še več prištediti s tem, da bi odpravila nekaj sodišč in vseučilišč, ker jih je preveč. Vselej je pa v zbornici zadela na upor, ker poslanci z vso odločnostjo branijo interese svojih okrajev.

Španska vlada se ne misli ozirati na želje maročanskega sultana, da ne bi osnovala konzulata v Fezu. Če se bode sultan le ustavljal, bode pa odločevala sila. Sedaj se Španija v tej stvari pogaja s Francijo in Anglijo, ki ste tudi interesovani. Poslednji dve državi imata konzula v Fezu, ali sultan bi ju rad odpravil in vlada dela jima vse mogoče sitnosti. Mej drugim hujska tudi prebivalstvo proti konzuloma. Če bode sultan nadaljeval sedanjo politiko, se Španija, Francija in Anglija združijo proti njemu. Vsem se pa ne bode upal ustavljati, ker bi spravil s tem svoj prestol v nevarnost.

Cerkveni letopis.

Pastirski list ml. g. škofa Andreja Šterka.

S Tersata, 29. avg.

(Konec.)

Pri tej priložnosti daje ta pobožni otrok Marije odduška neki posebni želji, glede Marijinega svetišča na Tersatu, katera želja naj bi tudi slovenska srca napolnila. Tiče se tiste svete hišice, katera je krila v sebi najsvetejšo družino — živi sv. evangelij. Presvitli gospod Andrej Marija Šterk — sedanji biskup krški, rojen je na Voloskem, dakle ne daleč od Marijinega svetišča — kjer je pred 600 leti sv. hišica počivala, kateri kraj je še vedno Mariji posvečen. Že v mladosti obudilo se je v njem spoštovanje in ljubezen do tersaškega svetišča, katero je moral podedovati že od svojih starišev. Ko je zadnjič tukaj bil, poiskal je mej obilnimi slikami mornarjev tudi ono, katero je njegov pokojni oče daroval — iz obljube o strašni nevihti in brodolomu na morju. — On piše glede tega svetišča in o šestoletnici prenosa sv. hišice s Tersata v Loreto tako:

(Bogu zahvaljujem, da se mi ponuja tukaj priložnost opozoriti vas na tisto presrečno hišico, katera je ohranjevala sv. Družino, katero so nekdaj (l. 1291.) angeljske roke prenesle na kvarnerske obrežje na Tersat, od koder je bila po treh letih in 7 mesecih (v prihodnjem decembru bo ravno 600 let čudežno prenesena v Loreto). Dobro poznam pobožnost vseh nas do tega svetega kraja, kjer se je nekdaj sv. hišica nahajala; poznano mi je, s kakšno pobožnostjo že od vaše mladosti romate na Tersat. Prav rad se tudi jaz spominjam radosti in veselja, katero sem občutil, ko sem kot deček s svojimi roditelji stopal po stopnicah, ki vodijo v to svetišče. Vem s kakšno zaupljivostjo se obračate v vseh vaših potrebah na Tersat k „Materi milosti“. Ne da bi se skliceval na druge — obračam se do vas, marmarji predragi. Recite mi, v morskih nevarnostih, katerim ste tako pogostoma podvrženi — v tistih strašnih trenutkih daleč od kopnega — kam preleti vaša misel — kam se zaupljivo obrača vaše srce? Ob ljubljeni darovi in slike, katere pokrivajo side tiste svete cerkve prejasno svedočijo o vaši pobožnosti in zaupljivosti v Marijo na Tersatu. Le tako naprej, predragi, na morju in na domu bodite vedno svesti in pobožni otroci Marije, in tedaj vas bo ta ljubeznjiva Mati vedno varovala; zbrala vas bo pod svoje

ljubeznjivo varstvo in razlila nad vas svoj obilni materni blagoslov.

V prihodnjem mesecu decembru slavila se bo preslavna šestoletnica prenosa sv. Hišice s Tersata v Loreto. V tistem mesecu in v prihodnjem letu (do praznika presv. Trojice) veršila se bodo mnoga in slovesna romanja v Loreto. Od vseh strani prihajali bodo pobožni kristijani, da počastijo Marijo v tisti blaženi hišici, v kateri „je Beseda meso postala“. Upam, da se mi bo ponudila ugodna priložnost vam, kaj bolj obširno o tem govoriti in morebiti vas tudi povabiti, da romate z menoj v Loreto. — Naša romarska procesija, katera bi se vzdignila s Tersata, bi bila zavoljo svojega zgodovinskega povoda posebno edina kot taka, razločila bi se mej vsemi drugimi, katere bodo prišle počastiti v Loreto sv. nazareško hišico. Gospod naj vliši moje goreče želje in sveto hrepenenje in naj podeli, da bi jaz z vami obilnimi v tisti sv. hišici na kolena pasti mogel — kakor so več ko pred 600 leti na Tersatu naši pravi očetje padali — da moramo tam počastiti Marijo in izprositi za-se, za našo biskupijo obilo dušnega in telesnega blagoslova. Ta želja se je presvitlemu gospodu začela buditi že ob času 600 letnice na Tersatu, pred 3 leti. Ko je pa pretečene jeseni, ko ni še mislil in želel, da bo biskupom imenovan — tukaj bil, je o tem z nami govoril. Pisatelj teh vrstic se še dobro spominja, kako mu je takrat priporočal in svetoval: obrnite se do predstojništva za svet in podporo, da bi se tudi mej Slovenci ta misel začela buditi. — Mej tem je pa presv. gospod biskup postal — prav kakor da ga je hotela Marija imeti tukaj v svoji bližini — in je kot tak to misel javno sprejel. Nadejam se, da bo njegov glas tudi mej Slovenci odmeval našel, saj so ta po sv. hišici posvečena tla tako blizu Slovenskega, kakor da nas Marija vseh pod svojo brambo jemlje. — Kedo bi morebiti utegnil opomniti, da ni umestno ravno od tukaj romanje napraviti — ker ta šestoletnica ni za Tersat veseliga spomina — zavoljo zgubitka sv. Hišice. Ali odlokov previdnosti božje se ne sme presojevati. Saj se čuje v nekem prerokovanju, katero pravi, da zadnji počitek tega svetišča bo v Rimu. Hišica je sicer odšla ali vendar ni hotela nebeška Kraljica tega kraja iz svojega varstva pustiti. To priča njena tukaj kronana slika, kronajo se pa slovesno le čudodelne slike. Sicer zdi se pa, kakor da bi nas, in še posebno od cerkve odtergane izhodne narode — to preseljevanje Marijine hišice opominjalo misliti in bližati se središču sv. cerkve — Kristusovemu namestniku v Rimu. Zato naj bi noben Slaven, kateri bode v Loreto romal — ne pozabil priporočati Marijinemu srcu naših zapeljanih bratov razkolnikov pa tudi svoje domovine, svojega naroda, da bo očvrsten v pravi veri. Znamenito je pa tudi, to da mej samo tremi kraji, katere je do sedaj sveta hišica posvetila, je ravno Tersat v hrvaški kraljevini tam, kjer ta s Slovensko meji.

Bog daj, da bi se moglo to znamenito romanje izvršiti in pri tej priložnosti morebiti tudi v Rim pogledati. Nadejamo se, da mej tem tudi naša senjaskomodruška biskupija svojega pastirja dobi — Marija nam izprosi moža po božji volji! — kateri se bodo gotovo za stvar zavzeli, kar je za to biskupijo nekaj znamenitega. To naj bo pobožnim Slovincem v predvarek, da začnejo misliti in ugibati na to znamenito zgodovinsko romanje s Tersata v Loreto. M.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. septembra.

(Leonova družba.) Včeraj se je sestalo pri šk. celjskem opatu nad 40 gospodov v posvete gledé slov. kat. znanstvenega društva. Mej udeleženci so bili zastopani Goričani, Kranjci in Stajerci. Posvetovanje je vodil predsednik izvrševalnega odseka dr. Fr. Papež. V pravnem obsiru so jako mnogo koristili stvarni nasveti dr. Serneca. Sklenilo se je, naj predloži izvrš. odsek čim najhitreje vsprejeta pravila novega društva, ki mu bo ime „Leonova družba“ v potrjenje. Z veseljem pozdravljamo ta novi napredek v razvoju kat. ideje. Bratska Štirska nam je že mnogo lepega zasnovala; upamo, da bo tudi s tem novim društvom Božji blagoslov.

(Pričetek šolskega leta) na mestnih javnih in zasebnih ljudskih šolah in otroških vrtcih je dne 19. septembra, vsprejemanje in vpisavanje pa 14., 15. in 16. t. m.

(Razpisana služba.) V deželni bolnišnici ljubljanski popolniti je služba sekundarija s letnim adjutom 600 gld. Prošnje za to službo poslati je vod-

stvu deželnih dobroteljskih zavodov v Ljubljani do 24. septembra 1894. leta.

(Včerašnja nevihta) napravila je po deželi obilo škode. Po Gorenjskem padala je mej dežjem tudi toča. Na več krajih je tudi tresčilo ter nastal po nekod vsled tega ogenj.

(Mestna občina novomeška) in sosedne občine vložile bodo peticije do upravnega sveta in glavnega ravnateljstva državnih železnic za spremembo voznega reda in direktno zvezo na glavni progi Ljubljana-Novomesto. Ker so razlogi te peticije nad vse tehtni in več kot opravičeni, se nadajamo, da bodo merodajni krogi brez vsacega pomisleka ustregli zahtevi dolenjskih občin.

(Ustanove.) Za leto 1894 razpisane so od umrlega barona Wurzbacha napravljene „cesarice Elizabete“ ustanove za invalide, i. s. a) tri ustanove po 60 gl. za Ljubljance, b) tri ustanove po 30 gl. za rojake iz Kamnika, iz Jariš ali s Homca in c) tri ustanove po 30 gl. za rojake iz Ventarjevca v občini šmartinski pri Litiji. Te ustanove oddaja g. baron Alfonz Wurzbach, in sicer: za Ljubljance po nasvetu kranjskega deželnega odbora, ustanove za Kamničane, Jaršane in Homčane po nasvetu županstva v Kamniku in ustanove za Ventarjevčane po nasvetu županstva šmartinske občine. Pravico do teh ustanov imajo v prvi vrsti ubožni vojaški invalidi iz imenovanih občin ali krajev od stražmeštra ali narednika nazaj, ki so lepega vedenja in vsled v vojni dobljenih ran nezmožni, da bi se sami mogli živeti. Ako bi se za omenjene ustanove ne oglasilo zadostno število vojaških invalidov z navedenimi lastnostmi, tedaj imajo pravico do njih tudi drugi reveži spodobnega vedenja iz imenovanih krajev, ki se zaradi bolehnosti in starosti ne morejo sami živeti. V obeh slučajih dokazati je s posebnimi občinskimi, po c. kr. političnem oblastvu potrjenimi spričevali neomadeževanost prosilcev. Dotične prošnje vložé naj prosilci iz Ljubljane pri ljubljanskem mestnem magistratu, drugi prošnji pa vsak pri županstvu svoje občine do dne 10. oktobra 1894. leta.

(Umrli) je pri svojem sinu č. g. župniku v Mekinah pri Kamniku, dne 3. septembra v 75. letu svoje starosti Anton Rihar, hišni posestnik v Polh. Gradcu, poslednji brat skladatelja Gregorja Riharja. Bil je on mož, kakršnih je žalibog tudi na deželi vedno manj, mož trdnega verskega prepričanja, ter poštenega krščanskega življenja, tako da o njem lahko rečemo s svetopisemskimi besedami, da je iz vere živel. Skrben je bil zase, skrben za družino, kakor malo družinskih očetov. Ta skrb do družine se kaže že v tem, da je vseh svojih 5 sinov dal v šolo, izmed katerih je eden duhovnik že umrl, trije kot duhovniki v naši škofiji pastirujejo, jeden je v državni službi. Kako zares ginljivo očetovsko skrb je imel pokojni do otrok, to vedo povedati oni, ki so moža poznali, najbolj pa njegovi otroci sami. Le toliko rečem, ko bi danes očetje tako skrbeli za družine, kot ta mož, bilo bi drugače na svetu. Poznan je bil pokojni po Ljubljani kot muzični orodar, ker je izdeloval gosli, basove, citre itd., izdeloval s takim dobrim vspehom, da je, ako se ne motim, l. 1855, dobil pri deželni ljubljanski razstavi pohvalni diplom. Znan je bil s svojimi muzičnimi izdelki celo doli v Dalmaciji in ob laški meji. Možu poštenjaku naj sveti večna luč!

(Iz Idrije.) Nič veselega ni poročati iz Idrije. Konec meseca aprila zapustila nas je vroćinska bolezen, katera je odrasčene ljudi neusmiljeno kosila. Početkom junija pojavila pa se je nova nalezljiva bolezen davica združena s škrlatico. Bralo se je v „Slovenec“, kako ravno ti bolezni v drugih krajih gospodujejo; iz Idrije se sicer ni poročalo, ali bolezni razgrajali ste tukaj morda še hujše nego drugod. — Danes teden v ponedeljek 27. avgusta je bila učenka IV. razreda, Alojzija Pišlar še popolno zdrava; v noči na torek jo počne krč lomiti, na večer bila je mrtva; toraj v 24. urah zdrava in mrtva. — Zelo pridna, skromna in pobožna bila je 18letna Jerica Rupnik. Res da ni bila orjaškega zdravja, a da bode tako hitro sklenila, se ne bi bil nihče nadjal. — V četrtek dne 30. avgusta si je dopoldne še krilo šivala. Na opomin, naj se ne ne trudi preveč, je odgovorila: Moram je dogotoviti, ker jutri bom umrla, in to novo krilo hočem seboj v grob vzeti. Vsakdo je mislil, da se šali; le ona je verovala trdno, da bode res umrla drugi dan; njena slutnja se je vresničila, v petek zjutraj ob treh izdihnila je svojo blago dušo. Mladenci, udje katoliške delavske družbe, so jo prelepo spremili k

zadnjemu počitku v soboto 1. t. m. — Redni šolski pouk bi se imel pričeti že početkom tega meseca, radi bolezni so počitnice podaljšane za 14 dni, kakor se kaže jih bode treba še podaljšati, ker bo lezen nikakor še ne pojenjuje.

(Na Črnučah) smo imeli angeljsko nedeljo lepo cerkveno slovesnost. Praznovali smo obletnico posvečenja župne cerkve. Ob tej priliki je dobila naša župna cerkev nov lestenec v romanskem slogu, katerega je v našo zadovoljnost okusno izdelal pasar g. L. Tratnik v Ljubljani. Delo priporoča g. mojstra. Nadalje je dobila cerkev novo bandere, kakoršno se rabi pri izpostavljanju presv. Rešnjega Telesa. Delo je izvršila gospica Skul v Ljubljani. Sostava je krasno izdelana; vezenje zelo lično, in zlate čipke je izkljekljala prav fino g. Skul, ki se za enaka naročila sme zanesljivo priporočati. Cerkevno opravilo je vodil visoko čast. gospod kanonik in dekan Janez Flis. V prelepem govoru je globoko segal v srca pazljivih poslušalcev. Srčna hvala mu zato.

(V. vinarski kongres na Dunaju.) Bl. gospod državni poslanec V. Pfeifer podal se je na dunajski kongres, da si kot posestnik premnogo uničenih vinogradov pridobi novih skušenj, katere bode uporabil za izboljšanje našega vinarstva na Dolenjskem. Zborovalo se bode na Dunaju od 3.—6. septembra. Od 6.—9. septembra bodo pa zborovali potovali po Ogerskem in Stajerskem. Častni predsednik temu zborovanju je eke. g. Julij grof Falkenhayn, minister za kmetijstvo.

(Blagoslovljenje ljudske šole.) Dne 10. t. m. vršilo se bode slovesno blagoslovljenje razširjenega šolskega poslopja v Dobropolju, za tem pa se prične na novejši štirirazrednici šolsko leto.

(Nesreča vsled prevzetne nerodnosti.) Iz Slavine 4. septembra: Včera dne 3. t. m. je imel Karol Dekleva, posestnik iz Selca, kosce v cesarskih gorah na Počku. Prišel je k njim Luka Krebelj, gojzdni čuvaj cesarske kobilarne na Bilah, z dvocevko, jo položil na tla in zaspal. Opoldne prinese dekla, Frančiška Dekleva, Čotova iz Petelin, čvrsto 20 letno deklo, južno koscem. Eden izmed koscev, Matevž Oražem iz Selca, bivši korporal pri vojaki, vzame puško pomei v deklo norčevaje se, da tako smo se streljali pri vojaki — in sproži. Jezus, Marija! zakriči s svinčnim drobom v prsi ustreljena dekla in pade mrtva na tla; a tudi nesrečnemu strelcu pade puška iz rok. Gospodar Dekleva jo sune nevoljno z nogo proč, tedaj se sproži še druga cev nabita s kroglo, in tikoma memo noge zažvižga krogla drugemu koscu. Matevž Oražem je šel precej sam k sodniji v Postojno.

(Ogenj.) Dne 3. t. m. okoli 3. ure popoldne začela je na neznan način goriti skladanica šote pri opekarni kranjske stavbene družbe na Viču; škoda je do 100 gl.

(Cirkus Henry) je vedno dobro obiskan, ker zasluzi s vseh točkah popolno priznanje. Največje zanimanje vzbujajo čudovito izvežbani konji in izborni jahalci. Za smeh skrbé razni klovni in velikanski slon.

(Izvestje muzejskega društva za Kranjsko.) Vsebinska 4. sešitka: 1. S Butar: Grobišče pri Sveti Luciji blizu Tolmina. — 2. Dr. Fr. Kos: Regesti k domači zgodovini. — 3. M. Slekovec: Pobirki iz dnevnika ljubljanskega škofa Hrena. — 4. M. S.: Taber v šentjurjski fari pri Grosupljem. — Razni zanimivi mali zapiski.

(Železnica Celovec-Gorica.) Komisar glavnega nadzorstva avstrijskih železnic, Edvard pl. Pichler, bode ta mesec ogledal črto za nameravano železnico od Celovca čez Lesce, Bohinj, Sv. Lucija do Gorice.

Telegrami.

Landskron, 5. septembra. Včera so trajale vaje do dveh popoldne. Ob treh se je povrnil cesar z nadvojvodami v Landskron. Mej vajami je bila se ulila ploha, ki pa vaj ni ovirala. Pri vajah predvčeraj in včera se je pokazalo, kakšne važnosti so za vojsko kolesarji in izučeni psi. Zvečer je bil dvorni obed z 38 kuverti, h kateremu so bili povabljeni atašeji in več dostojanstvenikov.

Dunaj, 5. septembra. Semkaj došlega artilerijskega brigadirja generalnega majorja Hrommerja je tukaj v hotelu Tegethof zadel mrtvoud.

Dunaj, 5. septembra. Včera se je otvoril tukaj kongres vinorejcev v navzočnosti poljedelskega ministra z nagovorom dežel-

nega maršala Gudenusa, ki je naglašal važnost vinarstva. Minister Falkenhayn je shodu zagotavljal naklonjenost vlade. Župan dr. Gröbl je pozdravil zborovalce v imenu Dunaja. — Ballon iz Gradca je priporočal, da naj vlada pospešuje obnovljenje vinogradov po trtni uši poškodovanih z ameriškimi trtami. Minister je pojasnjeval, da je vlada v tem oziru že veliko storila. Naročila je trt s Francoskega in jih oddaje po nizki ceni. Vprašala je občine, katere hoté napraviti trtnice, ali so se le štiri oglasile. Govoril je Girmayer iz Maribora. Schlunkerberger je pojasnjeval preganjanje trtne uši z žveplenim ogljikom.

Levov, 5. septembra. Včera je semkaj prišel učni minister vitez Madejski z rod.bino. Delajo se velike priprave za prihod cesarjev.

Budimpešta, 5. septembra. 1200 delavcev v tovarni za orožje je ustavilo delo, ker jim nečejo povišati plače.

Budimpešta, 5. septembra. Pri podiranju neke hiše je podsulo dva delavca. Jednega so mrtvega, drugega težko poškodovanega izvlekli izpod razvalin.

Rim, 5. septembra. Po poročilih poljedelskega ministerstva, bode letina v Italiji srednja. Kar se pa tiče vina, bode letina izvrstna.

Kraljevec, 5. septembra. Včera ob 11. uri dopoldne se je odkril spomenik spomenik cesarju Viljemu I. K otvorjenju sta bila prišla cesar in cesarica.

Amsterdam, 5. septembra. Po poročilih iz Batavije na Lomboku napredujejo Nizozemcem zvesti malajski Sasaki. Jeden nizozemski oddelek imajo sovražni Balinezi zaprt v bramanskem templju v Tjakranegri. Sasaki pod poveljstvom stotnika generalnega štaba Willemstyna so poskusili rešiti zaprte. Mataram bombarduje dalje pomorsko in gorsko topništvo. Balinezi se ne upajo napasti. Knez goanski s Celebesa je obljubil poslati vojakov. Djilantik je s četami na severnem obrežju in zatrjuje, da je nedolžen pri izdajstvu.

Genf, 5. septembra. Včera dopoldne se je otvoril mejnarodni orijentalčni kongres. Zastopanih je 14 vlad in 97 vseučilišč iz vseh delov sveta.

Haag, 5. septembra. Minister notranjih stvari je otvoril parlamentaričen mirovni kongres in mu priporočal, naj bi se posebno pečal z vprašanjem o mejnarodnem razsodišču.

Glasgow, 5. septembra. Ker za zadnje sklepe, da se začne delo ni bilo absolutne večine, traje štrajk dalje. Od 70.000 delavcev dela jih samo 4000.

London, 5. septembra. Vojno sodišče je začelo obravnavo proti dvema pašema, ki sta obdolžena, da sta trgovala z robi.

Tanger, 5. septembra. Kabili pri Demnatu so se spuntali in oropali Demnat, Mello in druge kraje. Pobili so več židov. Kabili iz Erhanena, Jemena in Vitarana so prišli pred Marakeš in ga oblegli.

Umrli so:

3. septembra. Marija Mezek, mlinarjeva vdova, 78 let, Razpotne ulice 4, ostarelost. — Terezija Bregar, gostija, 83 let, Karlovska cesta 7, ostarelost. — Janez Škunt, ključničar, 64 let, Hrenove ulice 8, emphysema pulm.

Tajel.

3. septembra.

Pri **Slonu:** Schwab, Bureck, Blockmann, Neuroth z Dunaja. — Wiesler, Reimann, Peroutka iz Gradca. — Krall in Goldschmidt iz Trsta. — Reiser iz Rosenhain-a. — Cizej iz Velenja. — Zarnik iz Trnovega. — Benedetti, Kühnel z Reke. — Schollmeyer s Sneznika.

Pri **Maliču:** Reitmauss, Markovsky, Morgenstern in Repetty z Dunaja. — Cavazzani, Smolar, Mazarolli iz Trsta. — Stein iz Peterburga. — Winterhalter iz Maribora. — Šutej iz Dolenje Vasi. — Aineri iz Merana. — Pöll iz Novega Mesta. — Kuster iz Budimpešte. — Weber iz Št. Polite.

Pri **avarskem dvoru:** Kožuh iz Koperja. — Peterca, Razpotnik iz Trliča.

Pri **Južnem kolodvoru:** Goljevček iz Gorice. — Bučar iz Kostanjevice. — Piskar iz Trsta. — Bilz z Reke. — Baumgartner iz Opatije.

Pri **avstrijskem caru:** Sternen, Helfer z Dunaja. — Brusich iz Kopra. — Slejak iz Šmarja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	731.8	15.4	sl. vzb.	oblačno	7.90
8. u. pop.	730.3	26.2	sl. zapad	"	dež
9. u. zveč.	734.7	14.2	sl. jzap.	"	

Srednja temperatura 18.6 za 2.3° nad normalom.

Zadnji mesec!

Glavni dobitki 60.000, 10.000, 5.000 gld.

v gotovini le z 10% odbitka.

Levovske srečke à 1 gld. priporoča

„MERCUR“ menjalnična delniška družba
309 2 na Dunaju, Wollzeile 10. 418 13

Št. 8506.

Razpis.

448 3-3

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu — z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom — izpraznjenih je

sedem deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1894/95, katero se prične 3. novembra tek. leta.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravlja, lepega vedenja in so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko si pa morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1. **Plačujoči učenci**, kateri plačujejo 30 kr. na dan za hrano in stanovanje, pa 20 gld. šolnine na leto, in

2. **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo, plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 20. septembra 1894

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župniško spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu priložiti je revers ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 24. avgusta 1894.

Cirkus Henry.

Danes v sredo dne 5. sept. 1894

izredna predstava.

Dobroizbrani, mnogovrstni program.

Nastop prvih umetnostnih sil družbe.

V ciganskem taborišču,

velik fantastičen balet, izvaja vsa družba.

Blagajnica se odpre ob 6. uri. Začetek ob 8. uri.

Cene prostorom in vse drugo podrobno povedo plakati in listki.

Jutri v četrtek dne 6. septembra 1894

461 1

velika predstava.

Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljšo urejeno delavnico za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenove, pozlati, posreabri in poniklja po najnižji ceni. 311 26-15

Uradne

in trgovske

KOVERTE

s firmo priporoča

KAT. TISKARNA

v Ljubljani.

V zalogi podpisanca je izšla pred kratkim knjižica:

Stariši, podpirajte šolo!

Nekoliko besedij v skupnem vzgojnem delovanju domače hiše in šole.

Druga po vsem predelana, popravljena in pomnožena izdaja.

To delce, o katerem se je ocena vseh slov. listov, ki so jo knjižno omenjali, prav pohvalno izrazila, ima namen, pospeševati in utrjevati med domačo hišo in šolo za vzgojo naše mladine toli potrebno složnost in sporazumljenost. Blaga namenba, kateri služi rečena knjižica, naglasi je že l. 1889 (ko je izšla prva izdaja) več okrajnih šolskih svetov, da so delce priporočili v nakup njim podredjenim krajnim šolskim oblastvom.

Opozarjamo na omenjeno brošurico slovenske stariše, sl. krajne šolske svete ter sploh vse prijatelje šole in narodne omike.

Delce se naroča pri pisatelju v Središču ter pri vseh večjih knjigotrdcih po Slovenskem.

Cena: 1 komad 12 kr., 25 izstov 2 gld. 75 kr., 50 izstov 5 gld. in 100 izstov 9 gld.

Na željo se pošlje knjižica tudi na ogled.

Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

438 5-2

Anton Kosi,

učitelj v Središču. (P. Polstrau, Steierm.)

Razglasilo.

457 3-2

Na c. kr. veliki gimnaziji v Ljubljani se prične šolsko leto 1894/95 s slovesno sluzbo

dne 18. septembra 1894

Učenci, ki želé na novo vstopiti v I. razred, morajo se, spremenjati od starišev ali njih namestnikov, dne 16. septembra od 8. do 11. ure ogledati pri ravnateljstvu, s seboj prinesiti rojstveni list in obiskovalno spričevalo one ljudske šole, katero so v zadnjem času pohajali, ter izpovedati, želé li biti vzprejeti v nemški ali slovenski oddelek. — Vzprejemne skušnje se prične dne 16. septembra ob dveh popoldne.

V druge razrede na novo vstopajoči učenci se bodo vzprejemali dne 16. septembra od 8. do 12. ure dopoldne. Ti naj s seboj prineso rojstveni list, šolsko spričevalo zadnjega polletja (s potrdilom pravilno naznanjenega odhoda), in ako so bili oproščeni šolnine ali dobivali ustanove, tudi dotične dekrete. — Učencem, ki so doslej obiskovali ta zavod, javiti se je dne 17. septembra od 8. do 12. ure dopoldne s šolskim spričevalom zadnjega polletja.

Vsak učenec plača 1 gld. 20 kr. prispevka za učila in igralne pripomočke; na novo vstopajoči pa poleg tega še 2 gld. 10 kr. vzprejemnine.

Z razpisom od dne 28. avgusta 1894. l., št. 2354. je veleslavni c. kr. deželni šolski svet odredil, da se morajo odslej učenci, ki po svojem rojstvu in po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev Kranj in Radovljica in ozemlju c. kr. okrajnega sodišča Kamnik šteti za pripadnike gimnazije v Kranju, in oni učenci, ki po svojem rojstvu in rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev Črnomelj in Rudolfovo in ozemlju c. kr. okrajnih sodišč Kostanjevica, Mokronog in Zatičana, šteti za pripadnike gimnazije v Rudolfovo ter se ne smejo vzprejemati na ljubljanskih gimnazijah. Taki učenci se vzprejemajo v Ljubljani le izjemoma v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta. — Ta odredba je v šolskem letu 1894/95 veljavna za prvi in drugi razred.

Na podstavi navedene odredbe se pozivljajo p. n. stariši onih učencev, ki po gori navedenem pripadajo gimnaziji v Kranju ali v Rudolfovo in so meseca julija t. l. tukaj prebili vzprejemni izpit za prvi razred ali izvršili prvi razred, da svoje sinove pričetkom šolskega leta 1894/95 ogledé v Kranju, oziroma v Rudolfovo za vstop v tamošnjo gimnazijo. Ako pa iz tehtnih razlogov želé, da bi se njih sinovi šolali na tukajšnji gimnaziji, morajo v ta namen dobro utemeljene in na c. kr. deželni šolski svet naslovljene prošnje kar najhitreje vložiti pri podpisnem ravnateljstvu.

Tistim učencem, ki so meseca julija na tukajšnjem zavodu prebili vzprejemno skušnjo za prvi razred, pri vstopu na gimnazijo v Kranju, oziroma v Rudolfovo, ni treba znova plačati taks.

Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije

v Ljubljani, dne 3. septembra 1894.

Dunajska borza.

Dne 5. septembra.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 70 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 75 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97 " 95 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 90 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 " 35 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1017 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	366 " 50 "
London vista	124 " 15 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 87 1/2 "
20 mark	12 " 19 1/2 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 88 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 85 "
C. kr. cekini	5 " 85 "

Dne 4. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 " 35 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	142 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	127 " 50 "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 " 25 "
Posojilo goriškega mesta	— " — "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " 40 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "
Priporočne obveznice državne železnice	222 " — "
" južne železnice 3%	157 " 75 "
" južne železnice 5%	128 " — "
" dolenskih železnice 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijskega ručnega križa srečke, 10 gld.	17 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 75 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	71 " 25 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	51 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	168 " 20 "
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gld. st. v.	3210 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	489 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	113 " 40 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	75 " — "
Montanska družba avstr. plan.	86 " 80 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	179 " — "
Papirnih rubljev 100	134 " 12 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariähilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.